

[Startpagina](#) > ... > [Een Beoefenaar Van Een Juridisch Beroep Vinden](#) > [Soorten Juridische Beroepen](#) > [Latvia](#)

Soorten juridische beroepen

Inhoud aangereikt door

Letland

Letland

In dit deel wordt een overzicht gegeven van de verschillende juridische beroepen in Letland.

Openbaar aanklagers (*prokurori*)

Organisatie

Het openbaar ministerie van de Republiek Letland (*Prokuratūra*) is een centrale justitiële autoriteit die is georganiseerd in drie niveaus. Aan het hoofd van het Openbaar Ministerie staat de procureur-generaal (*ģenerālprokurors*). Het openbaar ministerie bestrijdt inbreuken op de wet en moet ervoor zorgen dat deze inbreuken worden vervolgd overeenkomstig de wet. Het openbaar ministerie omvat instellingen op de volgende niveaus:

1. het bureau van de procureur-generaal (*Ģenerālprokuratūra*);
2. regionale parketten (*tiesu apgabalu prokuratūras*);
3. parketten bij arrondissementen-/stadsrechtbanken (*rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras*);
4. gespecialiseerde parketten (*specializētās prokuratūras*).

Indien nodig kan de procureur-generaal een gespecialiseerd parket oprichten dat dezelfde status heeft als een arrondissementsparket of regionaal parket. Momenteel telt Letland vijf gespecialiseerde parketten:

1. voor georganiseerde misdaad en andere sectoren,
2. voor diverse sectoren,
3. het gespecialiseerde parket van Riga voor wegvervoer,
4. voor gerechtelijk onderzoek naar financiële en economische delicten,
5. voor gerechtelijk onderzoek naar illegale drugs.

Bovendien kunnen publieke entiteiten worden opgericht voor bepaalde functies in het kader van strafrechtelijke procedures (zonder bijvoorbeeld deel te nemen aan de procedure). Zij worden onder de autoriteit van het bureau van de procureur-generaal geplaatst en werken binnen een afgebakend kader. Deze organen worden door de procureur-generaal opgericht, gereorganiseerd en ontbonden. Ook kan de procureur-generaal, binnen de grenzen van de uit de staatsbegroting toegekende middelen, bepalen welke structuur deze organen moeten hebben en over hoeveel personeelsleden zij moeten beschikken en is hij verantwoordelijk voor hun functioneren. Tot op heden is er slechts één dergelijk orgaan opgericht: de [dienst voor de bestrijding van witwassen](#).

Parketten maken deel uit van het gerechtelijk apparaat. Dat betekent dat ze onafhankelijk zijn van de wetgevende en de uitvoerende macht. De *Saeima* (het Letse parlement), de ministerraad en de president van de Republiek kunnen het openbaar ministerie opdragen om feiten in verband met wetsovertredingen te onderzoeken en kunnen inlichtingen ontvangen van het bureau van de procureur-generaal. Zij mogen zich echter niet mengen in de werkzaamheden van het openbaar ministerie, ook niet als dat wetsovertredingen van groot nationaal belang onderzoekt.

Openbaar aanklagers kunnen wetgevingshandelingen die zijn aangenomen door de ministerraad of de organen van overheidsbestuur aanvechten indien deze niet in overeenstemming zijn met de wet. De procureur-generaal

en de hoofdaanklagers van afdelingen van het bureau van de procureur-generaal kunnen vergaderingen van de ministerraad bijwonen en hun standpunten naar voren brengen over bepaalde agendapunten.

Rol en taken

De taken van openbaar aanklagers in een gerechtelijk vooronderzoek zijn vastgelegd in artikel 2 van de [wet inzake het openbaar ministerie](#).

Openbaar aanklagers:

1. houden toezicht op de activiteiten van de opsporingsinstanties en andere instanties;
2. organiseren, beheren en verrichten gerechtelijke vooronderzoeken en geven instructies aan de opsporingsinstanties voor de uitvoering van hun strafrechtelijke onderzoeken en de te volgen procedures;
3. initiëren en geven uitvoering aan strafrechtelijke vervolgingen;
4. beschermen de rechten en rechtmatige belangen van personen en de staat;
5. dienen ofwel een document tot inleiding van een procedure, ofwel een verzoekschrift in bij de rechtbanken in de in de wet voorgeschreven gevallen.

Op grond van artikel 36, lid 1, van het [wetboek van strafvordering](#) (*Kriminālprocesa likums*) heeft de openbaar aanklager tot taak toezicht te houden op en uitvoering te geven aan strafrechtelijke onderzoeken, zorg te dragen voor de vervolging van strafbare feiten, tijdens terechtzittingen namens de staat de tenlastelegging te verdedigen en andere taken te verrichten in strafrechtelijke procedures.

De toezichthoudende aanklager (*uzraugošais prokurors*)

Toezichthoudende aanklagers houden toezicht op de onderzoeken in bepaalde strafzaken. Zij kunnen:

1. besluiten van de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt (*procesa virzītājs*), of van leden van een onderzoeksteam te vernietigen;
2. te verzoeken dat de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar die het onderzoek uitvoert, deze opsporingsambtenaar vervangt en wijzigingen aan te brengen in het onderzoeksteam als de uitvoering van het strafrechtelijke onderzoek in gevaar is gebracht, omdat instructies niet zijn nageleefd of een procedure niet is gevolgd;
3. onderzoek te starten naar klachten met betrekking tot de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt of de handelingen of beslissingen van een lid van het onderzoeksteam, de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar of een persoon die taken uitvoert in het kader van de procedure;
4. beslissen om een strafrechtelijke procedure in te stellen of de zaak door te verwijzen naar een andere opsporingsautoriteit;
5. handelingen met betrekking tot de procedure verrichten na de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt daarvan in kennis te hebben gesteld.

De functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt

Toezichthoudende aanklagers (of elke door de senior aanklager aangewezen aanklager) kunnen de leiding over een procedure nemen en zo de behandeling van een strafzaak controleren en besluiten vervolging in te stellen. In uitzonderlijke omstandigheden kan de procureur-generaal, de afdeling strafrecht van het bureau van de procureur-generaal of de hoofdaanklager van een regionale rechtbank een openbaar aanklager aanstellen als de functionaris die de onderzoeksfase van de procedure leidt.

Als functionaris die de procedure leidt kan de openbaar aanklager:

1. een schikking treffen met een verdachte;
2. besluiten een strafzaak aan de rechter voor te leggen;
3. een zaak volgens een speciale procedure laten behandelen;
4. een procedure te seponeren als daarvoor dwingende wettige gronden bestaan.

Conform de in de wet vastgestelde procedureregels kan de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt, alle procedurele beslissingen nemen en alle procedurele handelingen verrichten, dan wel deze toevertrouwen aan een lid van het onderzoeksteam of een andere persoon die optreedt in het kader van de procedure.

De senior aanklager (*amatā augstāks prokurors*)

Conform de in de wet vastgestelde procedureregels controleert een senior aanklager of de openbaar aanklager de aan hem of haar toevertrouwde taken en neemt hij of zij beslissingen over klachten en berispingen in verband met besluiten of handelingen van de toezichthoudende aanklager en de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt. Een senior aanklager kan bijvoorbeeld een beslissing nemen over een voorstel van de toezichthoudende aanklager om de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar of een opsporingsinstantie te vervangen, of over het al dan niet gegrond en wettig zijn van het sepot van een tenlastelegging.

Een senior aanklager kan:

1. beslissingen van een opsporingsambtenaar, een lid van een onderzoeksteam of een junior aanklager vernietigen;
2. een toezichthoudende aanklager of de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt, aanstellen of vervangen indien het toezicht en de strafvervolgning niet volledig zijn gewaarborgd, of zelf de verantwoordelijkheid voor deze taken op zich nemen;
3. een onderzoeksteam samenstellen indien de werklust de voltooiing van de strafrechtelijke procedure binnen een redelijke termijn in gevaar brengt;
4. verzoeken dat er een andere directe leidinggevende wordt toegewezen aan de opsporingsambtenaar, dan wel het strafrechtelijke onderzoek aan een andere opsporingsautoriteit toewijzen.

Een senior aanklager kan ook besluiten om een aanklager op te nemen in een onderzoeksteam; de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt kan van deze aanklager verlangen dat hij of zij een of meerdere taken uitvoert in het kader van de procedure.

Rechters

Organisatie

De rechtsgrondslag van de rechterlijke macht is neergelegd in de artikelen 82 tot en met 86 van de [grondwet van de Republiek Letland](#) (*Latvijas konstitūcija*), die bepalen dat alleen hoven en rechtbanken recht mogen spreken. Rechters zijn onafhankelijk en zijn uitsluitend onderworpen aan de wet. De rechterlijke macht is onderworpen aan de bepalingen van de [wet inzake de rechterlijke macht](#). Volgens het Letse recht zijn rechters overheidsfunctionarissen.

Overheidsinstanties, maatschappelijke en politieke organisaties, andere rechtspersonen en natuurlijke personen moeten de onafhankelijkheid van de rechtbanken en de immuniteit van de rechter respecteren en zich daarnaar schikken. Niemand heeft het recht om rechters ter verantwoording te roepen voor of om uitleg te vragen over de wijze waarop een specifieke zaak wordt behandeld of om zich te bemoeien met de rechtspleging, om welke reden dan ook. Bij de uitoefening van hun gerechtelijke taken genieten rechters immuniteit. De functie van rechter is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een politieke partij of enige andere politieke organisatie.

Rol en taken

Rechters hebben tot taak in overeenstemming met de wet recht te spreken in civiele, bestuursrechtelijke en strafzaken.

In civiele zaken behandelen rechters geschillen inzake de bescherming van de rechten (burgerrechten, sociale rechten, familiale rechten enz.) en belangen van natuurlijke en rechtspersonen, en nemen zij een beslissing daarover.

In strafzaken beoordelen rechters de strafbare feiten die een persoon ten laste zijn gelegd, en nemen zij een beslissing over de geldigheid van de tenlastelegging. Rechters kunnen personen die niet schuldig zijn aan het plegen van een misdrijf, vrijspreken en personen die wel schuldig zijn, veroordelen en een straf opleggen.

In bestuursrechtelijke zaken oefenen rechters rechterlijk toezicht uit op de rechtmatigheid van de activiteiten van de uitvoerende macht (administratieve of feitelijke handelingen van instellingen) en behandelen zij

geschillen die voortvloeien uit publiekrechtelijke verhoudingen. Ook spreken zij zich uit over de wettelijke rechten en verplichtingen van particuliere personen uit hoofde van het publiekrecht. In bestuursrechtelijke inbreukzaken oordelen en beslissen rechters over zaken betreffende administratieve inbreuken.

De beroepsplichten van rechters omvatten alle verplichtingen van rechters en rechtbanken uit hoofde van het procesrecht.

Juridische gegevensbanken

De rechterlijke macht heeft een eigen internetportaal, het [portaal van de Letse rechtbanken](#) (*Latvijas tiesu portāls*), waarvan de inhoud momenteel alleen in het Lets beschikbaar is. Het portaal bevat informatie over het Letse gerechtelijk apparaat, een lijst van Letse rechtbanken en rechters, gerechtelijke statistieken, een korte beschrijving van de verschillende gerechtelijke procedures, waaronder hun belangrijkste kenmerken en verschillen, en informatie over hoe een procedure aanhangig kan worden gemaakt bij de gerechtelijke autoriteiten.

Het [portaal "E-diensten" van de Letse rechtbanken](#) geeft toegang tot geanonimiseerde gerechtelijke beslissingen en jurisprudentie, een kalender van rechtszittingen en andere informatie. Door de naam of het referentienummer van een zaak in te voeren in het onderdeel "Stand van de procedure" (*Tiesvedības gaitas*), kan informatie worden verkregen over de voortgang van een zaak en over de rechtbank en het niveau waarop een zaak wordt behandeld, de datums van verdere terechtzittingen, de beslissingen die in een zaak zijn genomen, ingediende bezwaren en de uitkomst van een procedure.

Er worden eveneens verslagen over het werk van de rechtbanken gepubliceerd op de website van het [bureau van de hoven en de rechtbanken](#) (*Tiesu administrācija*).

Op de website van het [ministerie van Justitie van de Republiek Letland](#) wordt ook informatie gepubliceerd over actuele beleidskwesties met betrekking tot het gerechtelijk stelsel. Dit portaal kan ook in het Engels worden geraadpleegd.

Informatie over het hooggerechtshof en zijn werkzaamheden is te vinden op de website van het [hooggerechtshof](#) (*Augstākā tiesa*). Dit portaal kan ook in het Engels worden geraadpleegd.

Advocaten

Organisatie

Advocaten zijn onafhankelijke juristen die hun cliënten rechtsbijstand verlenen door hun belangen te verdedigen en te vertegenwoordigen voor rechtbanken en in gerechtelijke vooronderzoeken, juridisch advies verstrekken, juridische documenten opstellen en andere juridische werkzaamheden verrichten.

Advocaten zijn beroepsbeoefenaren die deel uitmaken van het rechtsstelsel en treden op verzoek van en namens partijen, verdachten en andere procespartijen (cliënten) op in procedures voor rechtbanken of andere instanties die zich met gerechtelijke vooronderzoeken bezighouden in de Republiek Letland. In bepaalde in de wet vastgestelde gevallen treden zij op namens de hoofdaanklager bij een rechtbank, het hoofd van een onderzoeksorgaan of de Letse raad van advocaten. Advocaten verlenen eveneens andere vormen van rechtsbijstand met inachtneming van de wettelijke procedure <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283>.

In Letland kunnen de volgende personen het beroep van advocaat uitoefenen:

1. Letse onderdanen;
2. onderdanen van lidstaten van de Europese Unie die de kwalificaties hebben verworven om in een andere lidstaat van de Europese Unie ("advocaten van de lidstaten van de EU") het beroep van advocaat uit te oefenen;
3. buitenlandse advocaten uit andere landen dan de lidstaten van de Europese Unie die overeenkomstig voor Letland bindende internationale verdragen inzake rechtsbijstand het beroep van advocaat in Letland mogen uitoefenen.

Alle beëdigde advocaten zijn onafhankelijke leden van de Letse Orde van Advocaten (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), een onafhankelijke beroepsvereniging. Deze orde bestaat uit de volgende organen: de algemene vergadering van advocaten (*advokātu kopsapulce*), de Letse raad van advocaten, de auditcommissie (*revīzijas komisija*) en het tuchtcollege (*disciplinārlietu komisija*).

Juridische gegevensbanken

Op de website van de [Letse raad van advocaten](#) staat informatie over de activiteiten van de orde en de raad, over wet- en regelgeving, over de advocaten en over de rechtbanken waar zij hun beroep uitoefenen (waaronder contactgegevens). Ook over andere onderwerpen in verband met de uitoefening van het beroep van advocaat in Letland is informatie te vinden op de website van de [Letse raad van advocaten](#).

Notarissen (*zvērināti notāri*)

Organisatie

Notariële aangelegenheden zijn toevertrouwd aan notarissen onder het toezicht van de rechtbanken en conform de procedures die zijn vastgelegd in de [wet op het notarisambt](#). Notarissen maken deel uit van het rechtsstelsel, zijn verbonden aan de regionale rechtbanken en vervullen de aan hen opgelegde wettelijke verplichtingen. Zij worden in het kader van hun activiteiten gelijkgesteld aan functionarissen. Notarissen zijn bij de uitoefening van hun beroepswerkzaamheden financieel onafhankelijk en hun beloning wordt vastgesteld door de [ministerraad](#) (de regering).

Overeenkomstig de [wet op het notarisambt](#) zijn notarissen bevoegd om:

1. notariële akten op te stellen;
2. notariële verklaringen op te stellen;
3. gelden, effecten en stukken ter bewaring te aanvaarden;
4. zaken die zijn onderworpen aan een bewaarplicht te aanvaarden;
5. nalatenschappen af te wikkelen;
6. akten van boedelscheiding op te stellen, voor zover dit wettelijk is bepaald;
7. echtscheidingszaken te beheren (mits beide echtgenoten hiermee schriftelijk hebben ingestemd en er geen geding aanhangig is);
8. andere in de wet vastgestelde handelingen te verrichten.

Overeenkomstig de [wet op het notarisambt](#) zijn notarissen eveneens bevoegd om:

1. de rechten in kadasters te consolideren en te beschermen, alsook de rechten en andere registrelementen in het overheidskadaster en de registers van het ondernemingenregister te registreren en te waarborgen;
2. van openbare, gemeentelijke en particuliere instellingen, alsook van functionarissen en particulieren toestemmingen, verklaringen en andere benodigde documenten te verkrijgen om te legaliseren en te bekrachtigen akten tot stand te brengen en te authenticeren;
3. ontwerpen van akten, overeenkomsten en andere documenten in verband met het werk van een notaris op te stellen en hiervan afschriften en vertalingen te produceren;
4. andere vormen van rechtsbijstand te verlenen;
5. op te treden als erkend bemiddelaar overeenkomstig de bepalingen en procedures die zijn vastgelegd in de [bemiddelingswet](#).

Alle notarissen van Letland zijn aangesloten bij de Letse vereniging van notarissen (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), een onafhankelijke nationale beroepsvereniging voor notarissen. De [Letse raad van notarissen](#) (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) is het vertegenwoordigende en toezichhoudende orgaan voor notarissen en het administratieve en uitvoerende orgaan voor de Letse vereniging van notarissen. De taken van de raad worden beschreven in [artikel 230 van de wet op het notarisambt](#).

Juridische gegevensbanken

Informatie over de werkzaamheden van notarissen, het aantal notarissen, de locatie van hun kantoren en andere aangelegenheden met betrekking tot het Letse notariële stelsel is te vinden op de officiële website van het [Letse notariaat](#).

Gerechtsdeurwaarders (*zvērīnāti tiesu izpildītāji*)

Organisatie

Gerechtsdeurwaarders maken deel uit van het rechtsstelsel. Zij zijn verbonden aan regionale rechtbanken, voeren de besluiten van gerechtelijke en andere autoriteiten uit en verrichten andere in de wet vastgestelde handelingen.

Gerechtsdeurwaarders oefenen hun beroep zelfstandig uit, maar worden daarbij gelijkgesteld met functionarissen. Zij oefenen hun werkzaamheden onafhankelijk uit en zijn uitsluitend onderworpen aan de wet. De eisen of bevelen die gerechtsdeurwaarders in het kader van hun werkzaamheden uitvaardigen, zijn afdwingbaar in heel Letland.

Gerechtsdeurwaarders vervullen hun taken binnen de territoriale jurisdictie van de regionale rechtbank waaraan zij zijn verbonden. Het aantal gerechtsdeurwaarders en hun territoriale bevoegdheid worden vastgesteld door de ministerraad.

Bij de uitoefening van hun taken passen gerechtsdeurwaarders het [wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (*Civilprocesa likums*) en andere wet- en regelgeving toe en volgen ze de door de Letse raad van gerechtsdeurwaarders (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, het vertegenwoordigende en toezichhoudende orgaan voor gerechtsdeurwaarders in Letland) goedgekeurde methodologie, evenals de uit jurisprudentie voortvloeiende aanbevelingen.

Juridische gegevensbanken

Informatie over de locatie van de bureaus van gerechtsdeurwaarders, de wet- en regelgeving die hun beroep regelt en informatie over de activiteiten van de [Letse raad van gerechtsdeurwaarders](#) is te vinden op de website van de raad. De website kan momenteel alleen in het Lets worden geraadpleegd.

Organisaties die gratis juridisch advies bieden

Letland houdt geen lijst bij van dergelijke organisaties.

Links

[Openbaar ministerie](#)

[Dienst voor de bestrijding van witwassen](#)

[Portaal van de Letse rechtbanken](#)

[Bureau van de hoven en de rechtbanken](#)

[Letse raad van advocaten](#)

[Lets notariaat](#)

[Website van de Letse raad van gerechtsdeurwaarders](#)

[Ministerie van Justitie van de Republiek Letland](#)

■ Laatste update: 27/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.